

ARHIIV

Atla mõisas ootavad külalisi muuseumitöötaja mõisaproua Maire Pöder, toatüdrukut etendab muuseumi sõber Aino Kalda.

dada. Seepeale saab poisi nägu nõega kokku, mis teistele nalja teeb.

Ühelt küsib sokk mõistatust, teisel käsib looga alt läbi pugeda. Mõistatada ja vastata saavad kordamööda kõik ning saapad-kindad-mütsid jõuavad taas omanikeni.

Agaga ega sokk sellega veel jäta. Juba tuleb kingsepal silm välja torgata, tüdrukud peavad lõnga kerima. Siis tahab sarviline vägikaigast vedada. Saab ühe vastasega hakkama, ent poisid võtavad kampa ning teevad sokule tuule alla. Too lasebki jalga. Perenaine ja sulane aga mängivad lastega veel kõiksugu vanaaegseid mänge, nagu mustlasmaadlust ja härjavõitlust, või teevad teomehe eksamit. Enamik mänge

on tänapäeva lastele võõrad, tekitades suurt elevust.

Pea on ka peremees tagasi, nagu soku-mängimisest punane. Ta tuletab meelde, et nüüd on aeg mõisa jõulupuule minna.

MIKS VALITAKSE KUUSK

Muuseumirahva koos lastega lubavad lahkesti oma valdustesse, lähedal asuvasse Atla mõisa Raivi Juks ja Kristel Luige. Saali on varakult toodud maast laeni kuusk.

Enne teeasumist õpivad lapsed saksakeelseid viisakusväljendeid. Muuseumitöötajad vahetavad salamisi taluiniimeste rõivad mõisaproua ja toateenija kostüümi vastu.

Esmalt teevad lapsed ringkäigu mõisas. Saalis pakutakse kommi ja kuulatakse ehteis jõulukuuse all muusikat. Mõisaproua küsib lastelt, miks on jõulupuuks kuusk.

Lapsed ei tea ning siis jutustab proua loo inglilt ja jõulupuust.

“Jumal saatis maailma neli inglilt. Nende ülesanne oli otsida jõulupuud. Ja inglilt lendasid läbi sinise, tähti täis avaruse talvise põhjamaa poole. Inglise nimed olid Usk, Lootus, Armastus ja Rõõm.

“On vaja leida puu, mille okstes on püha ristimärk,” ütlesid nad. “See puu peab õitsema aasta läbi, nii et inimesed usuksid, et pimedus taganeb ja elu võidab. Ta peab pakkuma kaitset lindudele, kes on hirmul ja külmetavad. Inimestele peab ta olema lohutuseks ja rõõmuks.

Talve pimeduses ei olnud kerge leida sellist puud. Pihlakal olid öied pudenenud, linnud olid söönud tema marjad, kasel ei olnud ainsatki lehte. Haab värises alasti metsaserval.

Lõpuks leidsid inglilt männi. Too rohetas, olgugi et oksad olid lumised. Aga püha ristimärki seal ei olnud.

Jäätunud jõe rannal kasvas kuusepuu.

Tema oksad hargnesid, moodustades tüvest ristimärgi. Keset talvepakast oli tema värv sügavalt ja soojalt roheline. Väikesed linnud otsisid tema juurest varju. Lumega kaetult seisis ta kartmatult, rõõmsalt ja vaikse kindlusega.

“See on kuusk,” ütlesid inglilt. “Kuusk on jõulupuud.”

Ja inglilt kaunistasid oksad küünaldegaga, kinnitasid tema latva tähe ja andsid talle jõu aastast aastasse rõõmustada inimesüdameid. Ja kui jõulukuusk õitsetes ja täht tema ladvas säras, sulas jäätnud jõgi ja oli kevad.”

HELJU KOGER

Kaunist jõulurahu ja teguderohket uut aastat!

Eesti Põllumajandusmuuseum